

te učilnice, ampak iz Dunaja, kamor vsako leto plačuje po 200 gold. za poduk živinskih zdravnikov; tudi podkovijstvo so stari kovači vojaških konjikov bolj povzdignili, nego ta učilnica. Ako bi kmetijska učilnica imela zaupanje po deželi, bi se hodili učit tudi sinovi bogatih zemljakov, pa se hodijo le tisti, ki jih vabijo štipendije, in jaz o tej stvari letos govorim, kakor sem lani. — Odgovoril mu je zopet dr. Bleiweis: ta učilnica nima nobene pomoći razun omenjenih gold. na leto, kar pa ni za-njo, ampak za štipendije učencem. Med tistimi 210 učenci niso sami kovači, ampak tudi taki, ki umejo živino zdraviti, in čudno misel ima poslanec Deschmann, da bi se učilnica zdaj zaprla, kakor krčma, ker je uže toliko učencev na kmetih iž nje! Tega še nisem čul, da bi se učilnice tako odpirale in zapirale, kakor krčme po „Lokalbedarf“! Kmetiški sinovi tudi po drugih deželah radi ne hodijo v take učilnice, zato so štipendije, da jih vabijo. Vlada plačuje po 200 gold. na leto posebnemu učitelju na gimnaziji, kjer se brez djanskih poskušenj kmetijstvo podučuje; ako velja, kar je Deschmann rekел, je ta denar pri tej šoli res zavřen. — Potem se je oglasil še dr. Toman rekoč, da je neprijetno, da se vedno naskakuje tako koristna naprava, ki ima le nekaj štipendij, in zatorej se kaže, kakor bi se vse kaj druga skrivalo za temi udarci, ker je viditi, da je ta reč mnozim v zbornici neljuba. Čemu se vedno strelja na nektere naprave, s katerimi so zvezzane nektere osobe? Saj so še druge naprave, do katerih ima deželni zbor pravico; zakaj teh ne preiskuje? Zakaj na pr. norišnice ne? Tudi je podoba, da je bila ljubljanska muzeja nekdaj bolj v redu, kakor je zdaj. Kmetijske in podkovijiske učilnice pa deželni odbor nima pravice preiskavati. — Na to je odgovoril poslanec Deschmann, da on govorí samo iz domoljubja, se véda ne iz osobnega sovraštva. Če so v muzeji napake, naj jih le pové, in izkušal jih bode odpraviti; da druge poslance je uže vidil v muzeji, a med njimi ni bilo dr. Tomana, ki torej le pripoveduje, kar je drugje slišal. — Dr. Toman mu je na to rekел, da če on obiskuje zavode, hodi drugo pot, pa ne, da bi se kazal in uklanjal patronu ali apostolu ali aufseherju, in da ga je tudi volja dokazati, kar je govoril. — Napisled se je oglasil še poročevalec žl. Strahl, rekoč: ko bi deželni odbor hotel pregledavati vse naprave, ktere širijo med ljudi omiko, potem bi imel več dela, nego nekdaj Herkul v svojem delu. Kazina in čitalnica se tudi pečate z omiko, pa kaj bi rekli njuni voditelji, ko bi deželni odbor k njima prišel na preiskavo? Kmetijska učilnica dobiva iz deželne blagajnice same štipendije, in torej naj bode o tej reči razgovor, kadar pride na vrsto poročilo novčnega odbora. — Na to je bilo glasovanje, ki je potrdilo nasvet deželnega odbora po poročilu Strahlovem, da se ta stvar le v vednost vzame in vsaka preiskava odpade; edini Deschmann ni bil v vrsti omenjenih glasovavcev. — Po tem je bilo na vrsti poročilo deželnega odbora o tem, kake pravice do deželne učilnice imajo učilnice, ki so zdaj v šolskem poslopji. Poročevalec je bil zopet žl. Strahl, ki je bral dolgo poročilo, potrjeno s starimi pismi. Iz tega poročila je viditi, da iz početka je bila dežela samo obljubila, kar se tiče šolskega poslopja, 3000 gold. dati, da bi se zidala nova normalka, potem pa tega ni dala, ampak v šolskem poslopji je naredila zastonj prostor normalki in gimnaziji, toda pridržala si je lastninsko pravico; pozneje pa je dežela plačala tistih 3000 gold. z obrestmi, in vendar zdaj trdi vlada, da je šolsko poslopje njen. Ta reč se dá z vlado ali z lepa ali s pravdo poravnati, in torej svetuje deželni odbor: a) zbornica naj pripozná, da letos deželni odbor nikakor ne more podati nasveta, kako bi se rešile te reči šolskega poslopja; b) deželni

odbor naj to reč z vlado doganja, kolikor je mogoče, in o tem poročí prihodnjemu zboru; c) deželni odbor naj za višo realko samo to skrbí, da pride na dober najet prostor, in o tem naj še letos podá zbornici poseben nasvet. — Gosp. dr. Toman izpregovorí, da to poročilo, kterege bi se ne bil nadjal že danes, tako v kratkem času, ker še le pred tremi dnevi je bilo naročeno deželnemu odboru, priča, kako marljiv in delaven je deželni odbor. Enako je govoril tudi baron Apfalter, pristavlja, da ni na to misliti, da bi se pred mnogimi leti mogla viša realka spraviti v šolsko poslopje. — Potem je bilo precej glasovanje, in zbornica je potrdila vse tri nasvete deželnega odbora, s katerimi se je popolnoma opravičil o svojem delovanji.

Moj dom.

Poleg česke pesmi: Tam kde venči modré hory
Tisic hradů svými bory.

Tam, kjer beli so Snežniki,
Holmci mali in veliki,
Kjer izvira bistra Sava,
Teče Soča, Krka, Drava;
Tam mi dedov zemlja krasna,
Dom junakov, dom je moj!

Tam, kjer Kranj na trdi skali
Sedež star svoj kaže zali,
Kjer Postojna v spodnji svét
Svoje čuda vabi zrét:
Ona zemlja slavoglasna
Moja vlast je, dom je moj!

Tam, kjer je Ljubljana bela
Davne čase že slovela;
Kjer slovenski mili rod
Zemljo orje, mirno hod';
Tam mi zibka prvočasná
Tekla je, tam dom je moj!

Poslovenil S.

Slovenska Matica.

11. dan t. m. je imel osnovalni odbor slovenske Matice prvi shod v Ljubljani, ki sta ga sklicala gospoda dr. Jan. Bleiweis in dr. Toman. Odborniki, kteri niso bili prišli, ko so bili povabljeni, poslali so pisma, da se popolnoma ujemljó s tem, kar se sklene. Razpravo je vodil g. dr. Bleiweis. Najprvo so se popravila pravila, kakor je bilo ukazano pri najvišej potrditvi. V §. 1 se je dostavilo, da to društvo ne bode imelo nič opravka s politiko. V §. 2 za b) se je namesti „slovanska knjižnica“ moralo reči: — da se počasi napravi ter napolni knjižnica, ki bode ustrezala društvenim namenom. V §. 4 se je dostavilo, da mora biti neoporočen (unbescholt), kdor hoče za uda pristopiti. V §. 5 je prišel pristavek: ljudjé tujih držav se za častne ude smejo izvoliti le, če deželna vlada pritrdi. V §. 12 se je naredila prememba: Ko bi zarad kacih društvenih reči vstal prepri med družabniki, kteri niso v odboru, naj ga razsodi odbor; ko bi pa vstal tak prepri med drugimi družabniki in med odborniki, naj ga razsodi véliki zbor. Ko bi družba morda kdaj nehala, morati njen razpust potrditi dve tretjini tistih udov, ki so se zato sešli v poprej razglašeni véliki zbor. — Na koncu tega paragrafa se je dostavilo, da pravila, ko bi se pri kacem velicem zboru prenaredila, morajo zopet prositi najviše potrditve. V §. 13 se je dodélo, da pri velicem zboru mora biti vsaj (po nasvetu gospoda dr. Jerneja Zupanca) 45 družabnikov zbranih; sicer sklepi niso veljavni. — Potem se je volil začasni prvomestnik. Gosp. Davorin Trstenjak je nasvetoval, naj bi se izvolil kak veljaven mož plemenitega rodú, in g. dr. Jan. Bleiweis je na to rekel, naj se izvoli g. baron Anton Cojz, ki